

VILÁGOS SÁG

Kolozsvár
1946. január 17.

Felelős főszerkesztő: BALOGH EDGAR

Csütörtök
III. évfolyam, 13. szám

Kalotaszeg népe magyar egységet akar

Az elmúlt hét folyamán a Kalotaszeg különböző falvaiban lezajlott gyűlések és értekezletek azt bizonyították, hogy a falvak lakossága is annál inkább ragaszkodik a magyar nyelv fenntartásához, minél inkább akarják azt egyes elemek szétszaggatni. A különböző falvakban erre kísérletet tett egységesítő munkások foglalkozási és pártbeli különbségek nélkül fogadalmat tettek egységük megerősítésére és a választásokon való egységes felvonulásra.

Bogártelke január 5-én fogadta a MNSZ képviselőit. A Bíró János gazda házában megtartott tanácskozáson a szilvagyári falu gazdasági bizottsága hitelt tett a Magyar Népi Szövetség cékitűzése mellett. Több faluból mindennél világosabban ki-világított, hogy ebben a fauban még a legpaffináltabb hízelkedés sem talál meghallgatásra. A falu nép egységesen azok mellett sorakozik fel, akik a legnehezebb időkben is védelmükre szeltek.

Egeres magyarsága január 6-án gyűlt össze a MNSZ politikai álláspontjának meghallgatására. A református iskolában egybegyűlt gazdasági bizottságok ott volt a falu magyar értelmisége is. Fekete László főjegyzővel s a Magyar Népi Szövetség munkájában tevékeny részt vállaló református lelkészrel és az egyik magyar tanítónővel az ólén.

A gyűlésen szóba került az egeresi Maniugárdista gyilkosok ügye, akik fölött január 17-én fog ítélni a bíróság. A falu magyarsága egyetlen nagy családként várja a Magyar Népi Szövetség központjának a közelgő választásokra vonatkozó részletes útmutatását.

Inaktoké január 7-én mentek át a megyei kiküldöttek. A falu népe ebből az alkalomból nagygyűlésre jött össze a község-házban, ahol több mint kétszázfőnyi hallgatóság a falu református lelkészével és fiatal, népszerű tanítójával egységben kihírlakoztatta, hogy a faluban még két ember sem akad, aki széthúzna s aki egy szavát is megfogadná a falvakat mostanában hangzatos felszavakkal széthúzásra biztató elemeknek. Kalotaszeg falvaiban ma már mindenki tudja, hogy azoknak, akik a bajokban látványosították magukat a néptől, a közelgő választások előtt sem lehet hinni.

Jegyenén a saját erejéből épített község-házban január 8-án gyűlt össze a falu lakossága. A falu szorgalmas földműves és munkás népe, egyetértésben a község 68 éves római katolikus lelkészével s a népért lelkesen tevékenykedő fiatal tanítóval, állást foglalt a többi kalotaszegi falvakkal való minél szorosabb egység megteremtése mellett.

A Kalotaszeg falvaiban örvendően fel-ékelült szervezeti éléről Székely János megyei vezető a legnagyobb megelégedéssel számolt be. Meggyőződése szerint még a legnagyobbmagyar falu is tudja, hogy milyen veszedelem származna abból, ha az ellenségreinkkel szövethetett választás-kortések a romániai magyarság erejét éppen a választások előtt ellenállásra léptető csoportokra osztanák szét. A falvak általában meg vannak győződve, hogy egy sikeres választási győzelem után sikerre lehet válni az ezideig számtalanszor elgáncsolt nemzet egyenjogúság elvét. Eppen ezért szerte a falvakban mindenhol várják azt a napot, amikor az urnák előtt a tömegek be fogják bizonyítani, hogy a magyarság egysége sohasem volt szilárdabb, mint most.

Különösen örvendetes jelenség, hogy Kalotaszeg magyar népének egységes megmozdulásában mindennél tevékeny részt vállalnak a lelkészek és tanítók. Egyetértés van a híveik és munkások között is. Kalotaszeg magyarsága helytáll a politikai élet vharában.

BALAZS PÉTER

Tildy Zoltán, Magyarország miniszterelnöke személyesen kíván találkozni Groza Péterrel

BUDAPEST, január hó. (Kiküldött munkatársunktól.) Tildy Zoltán magyar miniszterelnököt annyira elfogadják az állam ügyei, hogy csak vasárnap délelőtt tudott időt szakítani számunkra.

Megkértük, nyilatkozzék a Magyar Népi Szövetség nagy tömegei számára a magyarországi demokrácia útjáról, szelleméről, céljairól. Megkértük arra is, beszéljen a román-magyar viszonyról is.

Tildy Zoltán kérdéseinkre szószerint a következő választ adta:

— A magyar átalakulás — válaszolta Tildy Zoltán — politikai, társadalmi és gazdasági célkitűzéseiben és egész szeméjét tekintve, a legösszefogottabban demokratikus. Az átalakulás gyökerei messzire és mélyre nyúlnak. A felszabadult magyar nép végre megtalálta a lelkületének megfelelő életformát, amelyet régen akart, s amelyben önmagát élheti.

— Ezekután a román-magyar viszonyról nyilatkozott:

— Mi az egész román néppel őszintén kívánjuk a fenntartásunkat, becsületet és tisztelt szomszédai és testvéri viszony megteremtését. Örömmel látunk minden törekvést,

munkát, amely ezt elősegíti, s nagyon jól esik minden megnyilatkozás, amely felelős román tényezők részéről ebben az irányban elhangzott és elhangzik.

— Különösen értékeljük — hangzott a nyilatkozat — Groza miniszterelnök ur több megnyilatkozását, amelyek a román és magyar nép megértésének és őszinte barátságának útjait egyengetik. Meggyőződésem, hogy a román és magyar nép jó viszonya és béke, testvéri együttélése megteremt-

hető, a szimpátiákon túl reális és megdönt-hetetlen alapokra helyezhető, hiszen ez egyik elsőrendű életérdeke mindkét népnek.

— Groza miniszterelnök urtól — fejezte be nyilatkozatát a magyar miniszterelnök — meleg baráti üdvözlést kaptam az újszentendő alkalmából. Ez az üdvözlés keresztelte az én, számára küldött jókívánságaimat. Remélem, hogy személyes találkozás útján közelebb hozhatjuk a jövőre szóló terveinket a megvalósításához.

Több minisztertársa kíséretében Bukarestbe utazik a magyar miniszterelnök

BUDAPEST, január 15. (Rádió) A budapesti „Szabadság” című lap értesítése szerint Groza Péter dr. február hónapban a román-magyar filmnapokra meghívta Tildy Zoltán magyar miniszterelnököt, a román fővárosba. A „Szabadság” úgy tudja, hogy Tildy miniszterelnök elé a román kormányfő különvonalat indít Budapestre. Ezen a különvonalaton Tildy Zoltánt alkiséri Bukarestbe Balla Antal tájékoztatóügyi, Bán Antal parügyi, Keresztury Dezso közeletársügyi miniszter, valamint a magyar művészvilág számos kiemelkedő tagja is. A román-magyar filmnapokat valószínűleg február 23-24-én tartják meg.

Az emberiség parancsoló szükségleteiből született meg az Egyesült Nemzetek szervezete

— mondotta Byrnes a londoni közgyűlésen
Kinóban létrejött a megegyezés

Mialatt az Egyesült Nemzetek londoni közgyűlésén ötvenegy nemzet kiküldöttel a nagy nehézségek és szenvedések árán kivívott béke tartósságát ellenőrizni, a Távolkeleten a gyakorlatban is egyre nagyobb területeken áll helyre a rend és nyugalom.

Kína a japánok felett aratott győzelemel még nem tudta megvalósítani az a rendet s lakossága két pártra szakadva, egymá ellen folytatja tovább a háborút. Hosszu és véres küzdelmekkel teli ut vezetett el odáig, amíg az ellenfelekként szembenálló kormányzatok és kommunista seregek megértették, hogy áldatlan küzdelmük minden népnek hasznot hozhat, csak egyetlen egynek sohasem: magának a kínainak.

Hozzájárult a kínai polgárháború hosszabbításához az amerikai nagytőkés

reakció magatartása is. A nagytőkének két szempontból volt különleges érdeke, hogy Kinában ne legyen rend. Egyrészt a zavarosban mindig könnyebben lehet halászni, mint egy jól megszervezett, komoly gazdasági politikát folytató és megbízható ellenőrző közegekkel rendelkező államban. Másrészt — ami az előzőnél is fontosabb — az amerikai fegyver- és hadianyaggyárak naponta hatalmas mennyiségűeket kaptak a hadban álló felektől, főként a Kucmintang, a központi kormány csapataitól.

Mikor azonban Marshall tábornokot nevezték ki az Egyesült Államok kínai nagykövetére a nagytőke érdekeit képviselő előző nagykövet helyett, megszűnt a külföldi bujdosás és érvényre jutott az idegen belügyekbe való amerikai beavatkozás politikája. A kínai nép két ve-

zetője, Csangkajsek és Mautszetung hamarosan tárgyalásokat is kezdhettek egymással és Marshall tábornok bevonásával hamarosan megegyezésre is jutottak.

Csangkajsek kiáltványát, melyben jellegzetes keleti vonásként Szunjatszen emlékére esküdött meg, hogy Kinában nem lesz több polgárháború, hamarosan követte Mautszetung „tisztelettel” napirendje is az új, erős és demokratikus Kína felépítése érdekében a központi kormányval való együttműködésre szólóan fel híveit. Összeült a fegyverszünet gyakorlati alkalmazására alakított bizottság is s bár még mindig vannak zavaró jelesek, sőt helyenként kisebb-nagyobb összeütközések is, minden remény megvan arra, hogy az új, erős és demokratikus Kína felépítése rövidesen megismerkedünk.

F. Z.

Kuznecov szovjet delegátus a Szakszervezeti Világszövetség bevonását kívánja az Egyesült Nemzetek szervezetébe

LONDON, január 15. Az Egyesült Nemzetek közgyűlése megkezdte az előkészítő bizottság javaslatainak vitáját. Az első felszólaló Byrnes amerikai külügyminiszter volt.

— Huszonöt évvel ezelőtt mi, amerikaiak, nem voltunk tisztában a felelősséggel, mely bennünket megillet — mondotta — Levontuk azonban a tapasztalataink tanulságait és ma az Egyesült Államok népe nevében kötelezettséget vállalhatok a teljes és fenntartás nélküli együttműkö-

désre.

Byrnes ezután közölte, hogy az atomenergia ellenőrzésére vonatkozó háromhatalmi javaslatot a biztonsági tanács elfogadja, majd beszédét a következő szavakkal fejezte be:

— Meggyőződésem, hogy az Egyesült Nemzetek szervezete tartós lesz, mert az emberiség parancsoló szükségleteiből született. Le kell mondanunk arról, hogy elszigetelődve gondolkodjunk. Az Egyesült Államok készek az őszinte együttműkö-

désre a béke fenntartása érdekében.

Az Egyesült Nemzetek közgyűlésén kedden előterjesztették a nemzetközi szakszervezeti szövetség kérelmét, hogy tisztán tanácsadó jelleggel képviseltesse magát a közgyűlésen. Kuznecov szovjet kiküldött, a szovjet szakszervezetek elnöke indokolta meg a kérelmet arra való hivatkozással, hogy a szervezet a világ 65 millió dolgozóját képviseli, akik odaadó támogatást az Egyesült Nemzetek szervezetének.

Megkezdtek a magyarországi sváb lakosság hazatelepítését Németországba

BUDAPEST, január 15. Hivatalos jelentés szerint a potsdami határozatok értelmében, január 16-án, a mai napon, megkezdik a magyarországi sváb lakosságát Németországba való áttelepítést. Elsőnek Budaiors sváb lakosságát szállítják el. A magyar kormány a kitelepítést az emberiség szellemében és a Szövetséges Ellenőrző Bizottság támogató közreműködésével hajítja végre. A magyarországi sváb lakosok magukkal vihetik Németországba minden korlátozás nélkül ruházati és háztartási felszereléseiket, ruhaneműt, ágyneműt, bútor, ékszert és értéktárgyakat azonban nem, valamint az ingóságok értékesítésből származó pénzt sem és a mezőgazdasági felszerelési gépeket sem. A sváb lakosság elszállítására felállított és világitott vasúti kocsikban történik, megfelelő egészségügyi felügyelet mellett. A magyar katonai őrség a németországi amerikai megszállási övezetig kíséri a szállítmányokat, amelynek tagjai az új lakóhelyhez való beérkezésük időpontjáig szükséges cselekményeket is magukkal vihetik.

A voronyezsi vérszabok évfordulója

Miért kellett százezernyi magyaroknak elpusztulnia Voronyezsnél?

A mohi-pusztai megsemmisítő csata és a mohácsi vesz gyászos emléke mellé keserűséggel jegyzi fel a tárgyilagossá magyar történelemírás az 1943. évi január 12-i napot. Ezen a napon szenvedte el a katonailag hiányos kiképzésű és felszerelésű, élelmezési nehézségek miatt nélkülöz és lelkiileg férevezetett Horthy-féle 2. honvéd hadsereg legsúlyosabb vereségét a hazáért és nemzeti szabadságáért orosz-lájként küzdő Vörös Hadseregtől.

Katonai szakértők, politikusok, közírók, nélekbuvárok bontolgatják a „voronyezsi vész” alatt közismert eseményeket, amelyek olyan mély szakadéka rántották be a téves, öncélú politikai vezetés és a kelletlen népi közérdekek irányítás mellett Magyarországot, hogy részéért az új-jelölés halvány reménye is már-már szertefoszlott látszott.

A magyarországi sajtó cikksorozatban ismertetni a voronyezsi katasztrófa előidé-

ző okait, lefolyását és következményeit, a magyar rádióban pedig Illés Gyula szovjet-történet-tudós tartott a minap előadást a magyar hadsereg megsemmisülésének évfordulója alkalmával.

A beavatatlank előtt joggal merül fel a kérdés: *mi okozta, mi idézte elő Magyarország legujjabbkori történetének ezt a borzalmas eseményt?* Elfoglaltság nélkül, tárgyilagossá — és bár a voronyezsi ütközet óta eltelt három év túlrövid idő ahhoz, hogy higgadt történelmi távlat alakulhasson ki —, a következő, egymással szervesen összefüggő okokra vezethetjük vissza közel 200 000 életerős, munkaképű magyar katona pusztulását, feleségeiknek özvegyesgá, gyermeküknek árvaságra való juttatását és azt a felbecsülhetetlen anyagi kárt és veszteséget, amely hadifel-szerelésben, élelmi és ruházati cikkekben érte a voronyezsi vész alkalmából a magyar népet.

Politikai elvakultság és katonai rövidlátás

Politikai rövidlátás és egyesek társadalmi soralmi helyzetükhöz további biztosítása sodorta bele Magyarországot a most lezajlott világégésbe. *Politikai elvakultság, tájékozatlanság és rövidlátás volt fel nem ismerni azt, hogy Németország oldalán a világháborúban Magyarországnak nem volt és nem lehetett semmi keresnivalója.* Idegen érdekekért, a német világuralmi törekvések elősegítéséért sodorták bele Magyarországot abba a vérzivatarba, amelynek kimenetelét a higgadt, az eseményeket és az erőviszonyokat józan észszel és elfogultság nélkül, tárgyilagossággal megítélők előtt pillanatra sem lehetett kétséges.

Katonai okok nem kevésbé súlyos előidézői voltak a voronyezsi vérszaboknak. A hazájától több mint 2000 kilométer távolságra, közel 200 kilométer hosszú arcvonalat kellett biztosítani és tartani a volt 2-ik honvéd hadsereg egységeinek. *Ezek a csapattestek a 2. német hadsereg alárendeltségébe kerültek, ami pedig azt jelentette, hogy a magyar katona a csak saját érdekeit néző és ezért mindenek mi-méletlenül átgázoló német haderő utóvéd-jét utóvédjének borzalmas sorsát volt kénytelen vállalni.* Az első vonalban küzdő magyar honvédeket nem tudta többé lelkesíteni vitéz Jány Gusztáv vezére-zredés, hadseregranzsok kintartásra buzdító napiparancsa sem, mert Jányról is tudták, nemcsak a hátsó országrészekben, hanem az első vonalban is, hogy azelőtt Hautzingernek hívták, brassói zász származású és az osztrák—magyar hadsereg szellemében nevelkedett hadvezér, tehát Hitler és Németország érdekeinek szolgálója.

Hiányos volt a magyar honvédség fegyverze-e. Eicskával nem lehet harci kocsik ellen sem támadni, sem védekezni. Már pedig a voronyezsi arcvonalon a honvéd csapatoknak csak a gyalogsági puskák és kevés lőszer állt rendelkezésükre. *A német hadvezetés minden gátlás nélkül dobta oda a honvéd csapatokat — ez történt! Mélyen ekeserítette és az önbizalom maradványától is megfosztotta a küzdő honvéd csapatokat az a körülmény, hogy a 40 fokos hidegben a gép- és nehézpuskák szerkezete, amelyek sokkal könnyebbül voltak, mint a látszólag durvább kiviteletű, de tűzhatásukban sokkal eredményesebb hasonló szovjet fegyverek — befagytak.*

A honvéd csapatok nem rendelkeztek megfelelő téliruházati felszereléssel sem, a bakancsra és a csizmára húzott szalmabotos nem védett elég és ennek eredménye volt a küzdők sorában a tömeges legysérülés.

Lelelksmeretlenség és cél nélkül...

A katonai vezetés és irányítás az első vonalban csődöt mondott. Az öreg, idősebb törzstisztok az arcvonal mögött nagy távolságról irányították egységeiket, tömegesen áldozva fel céltalanul az első vonalba kénytelenített fiatalabb alant-tisztokat. Súlyosbította a helyzetet, hogy zászlóalj- és századparancsnoki beosztást kaptak olyan örmányok és alezredek, akik a békehelyorségben nem tudták megszerezni minősítési lapjukon az előírt legkisebb pontszámot és ezért a harc-téren osztláyparancsnoki beosztásban kísérletetk a hályozó minősítés-pontok megszerzéséért. A magasabb rendfokozat elnyeréséért lelkelesmeretlenség és cél nélkül áldozták fel százakat és ezeket élteit.

és katonai rövidlátás

Lelelki okai is voltak azonban a voronyezsi katasztrófának. A magyar honvéde-t, amikor a menetlakulattal megkapták az indulási parancsot, fészerezték mind-azzai, amit a katonai „szogalmi szabályzat” csak előírt, csak éppen lelki utravá-lót nem kapott. *Nem tudta a magyar katona, hogy miért küzd, miért kell életét kockáztatnia, mit kaphat kárpótlásul egész életére kiható megcsontulásáért, elvesztett fji karjáért, vagy levágot lá-báért.* A nincstelen magyar parasztot még az a remény sem kecsgettette, hogy a háború győztes befejezése esetén földhöz jut, az ipari prolektáriátus előtt pedig még csak ki sem volt szabad ejteni a vágymot: általános titkos szavazati jog! Kény-szerből, parancsszóra vitte bőrért a vásárra.

És a rideg tény állás, a valós okok megállapítása mellett felülrik az a kérdés is: *miért nem tanusított ellenállást Magya-rország a német hódító törekvésekkel szem-*

ben, miért nem szállt szembe a megszálló német csapatokkal? Csüggedten kell vá-laszolnunk erre a felőtölő kérdésre: azért, mert sajnos, az egész volt magyar honvédségben nem akadt egyetlen gerinces, öntudatos és látór tábornok, vagy törzstiszt, aki például tüznitási parancsot mert volna adni az 1944 márciusában Magyarországot is orral megszálló német csapatok ellen.

Borzalmas árat fizetett Magyarország

Borzalmas árat fizetett Magyarország elvakult, önző volt vezetékének könynyelműségéért. Elpusztult az ország virá-gzó fiatalosága, rombadólt az egész ország. És ha összehasonlítás teszünk azoknak az országoknak az ember és anyagvesztéséigéit, amelyeknek vezetői-ben volt gerinc, férfiasság és bátor-ság még súlyosabb körülmények között szembezállni a német hódítókkal, mint például Jugoszlávia, Csehszlovákia és Nor-végia, ugy tárgyilagossá kell megállapítani, hogy ezek az államok viszonylag kevesebbet szenvedtek és kisebb veszte-séggel zárlták a mérleget, mint Magyar-ország, viszont jelentősen több nemzetközi megbecsülést és tekintélyt élveztek.

A gyászos évfordulón mégis vigasztaló reményesség tehet bizakodóvá. A magyar nép, amelyet eltölvnyiedett vezetői a népek szabadsága ellen használtak fel, ma már öszintén és becsületesen dolgozik azon, hogy Magyarország szabad, függet-len és demokratikus ország legyen, igaz barátja a világ szabadságszerető népei-nek, olyan tagja az Egyesült Nemzetek-nek, amelynek fiai nem érdemlik meg a mult bínei miatt a teljes elkarhozást. A Romániában és Jugoszláviában élő magyar tömegek is megtalálták munkakörü-keket a Szovjetunióval szoros barátságban fejlődő Duna- völgye között újajépítésében.

KARÁDI NAGY LAJOS

Új kollektívszerződések

KOLOZSVAR, január 15. A Szakszervezeti Tanács hétfői öszválasztmányi gyűlésén az 1945 december 1-én életbe lépött kollektívszerződések alapelveit ismertették. A kollektívszerződés rendelkezéssel kimondják a következőket:

1. A munkák munkaadója csak fegyelmi uton bocsáthatja el.
2. Szabályozzák a munkadót és kimondják, hogy a munkást nem képzettsége, hanem a munkája után fizetik.
3. Minden munkás a fizetésének maximumát kapja.
4. Egy szakmunkás órábérté 333 lej. Ehhez jön 20 százalék rendkívüli drágasági pótlék, szorgalmi jutalék, amely felmegy 15 százalékra és korpótlék, amely 2 évi munka után kezdődik. Ez 2 év után két százalékot, háromévi munka után 4 százalékot, négyévi munka után 6 százalékot, 30 évi munka után pedig 25 százalékot tesz ki. Ehhez járul a lakbérpótlék, mely nem családos embernél 15 százalékot, családos, de gyermektelen embernél 17 százalékot, gyermekesnél 20 százalékot.
5. A gyermek után járó segélyt négyezer lejről hétézerre emelték fel, ezt a gyermek 18 éves koráig fizetik, de csak abban az esetben, ha a gyermek önálló keresete ezt az összeget nem haladja meg. Önálló keresettel nem rendelkezőknél, betegknél, diákoknál 23 év a korhatár.
6. Egészségügyi pótlékban részesülnek azok a munkások, akik egészségükön helyeken dolgoznak. Ez a pótlék egyes szakmáknál napi 1 liter tej, vagy 10—25 százaléka az alapfizetésnek. A vasipari fűtőknel ez a pótlék eléri a 75 százalékot.
7. Az adó és betegsegélyfizetők kifizetése a munkásokra hárul, erre az alapra

után pedig 25 százalékot tesz ki. Ehhez járul a lakbérpótlék, mely nem családos embernél 15 százalékot, családos, de gyermektelen embernél 17 százalékot, gyermekesnél 20 százalékot.

5. A gyermek után járó segélyt négyezer lejről hétézerre emelték fel, ezt a gyermek 18 éves koráig fizetik, de csak abban az esetben, ha a gyermek önálló keresete ezt az összeget nem haladja meg. Önálló keresettel nem rendelkezőknél, betegknél, diákoknál 23 év a korhatár.

6. Egészségügyi pótlékban részesülnek azok a munkások, akik egészségükön helyeken dolgoznak. Ez a pótlék egyes szakmáknál napi 1 liter tej, vagy 10—25 százaléka az alapfizetésnek. A vasipari fűtőknel ez a pótlék eléri a 75 százalékot.

7. Az adó és betegsegélyfizetők kifizetése a munkásokra hárul, erre az alapra

A Györffy Kollégium, a munkás és földműves ifjúság főiskolája, kö-zösségi érzésre akarja nevelni a magyarságot

KOLOZSVAR, január 15. A Mórty Zsigmond Kollégiumnak pesti vendége van. Kozma Jánosnak hívják s erdélyi fiú; valamelyik katonaszegi faluból só-ródott Budapestre.

Beszélgetés közben megkérdeztem tőle, hol tanul a magyar fővárosban. Az egytetemet említtette, amit megtoldott azzal, hogy Györffy-kollégista. Megütötte fülemet ez a szó. Egyrészt, mert bár alig néhány éve tudunk arról a kollé-giumról s a neve máris úgy cseng, mint az értékes spanyol pénz, másrészt, mert Kozma János hangjában mintha büszkeséget vettem volna észre. Ez indított arra, hogy az elevenbeszéde kollégistát kifaggassam egyről-másról. Hogy mi a Györffy-kollégium, arra rövid a felelete: *a magyarországi paraszt és munkás származású egyetem hallgatók politikai főiskolája.*

— Az az iskola ez — mondja —, ahol a fiatalok egymást nevelik. A legmagasabb vezetés és szervezés is srakinkból nőtt ki. A belső nevelés célja: felkésztül emberket adni az országnak s lelelkezni mindenekbe a közösségi érzést és felelősséget.

Nagyon elesedálkozik, mikor azt kér-dem, milyen párt szárnnyal alá tartozik a kollégium. — *Semilyen párthoz nem tartozik — mondja —, a 115 közül minden tag azt a*

pártot fogadja el, amelyiket éppen akarja. *Világnezetét nem erőszakolnak senkire.* Hogy aztán a ferde világnézetiük megja-vuljanak, arról a magyar szellemi élet legkiválóbbjai gondoskodnak.

— Röviden mivel lehetne jellemezni a kollégistákat s a kollégiumot? — fogom össze a dögöt.

— Egyrészt azzal, hogy *kitartó és rendszeres tanulós tanítók*, másrészt, hogy minden kollégista tudja, mit akar és hová igyekszik.

Hogy sokat tanulnak, azt hallottam, de kíváncsi vagyok rá, ezenkívül mit dolgoznak még.

— *Új, modern kollégiumot építünk, négyszáz személyre valót — dicsekszik.*

Gyönyörű műsrot

Igér Szentimrei Jenő, a kolozsvári Allami Magyar Színház igazgatója színművész-tük minden rajongójának. Havi hat be-mutatóról van szó s ezek mind az erdélyi magyar, mind a magyarországi, a román, az orosz és angol drámaírás, s általában a világrodalom legérdekesebb terméséit hivatottak közönségünkkel megismertetni.

Erdélyi írótól közül Asztalos István, Berde Mária, Károly Sándor, Kiss Jenő és Nagy István egy-egy darabjának bemutatására készül a színház, s erdélyi író, Szemlér Ferenc, fordításában ismerhetjük majd meg Victor Eftimiu vígjátékát, a „Kedves rokon”-t.

A Budapest nagy sikerrel futó mai da-rabok közül Háry Gyula paraszt- drámája, a „Tízszag”, Zilahy Lajos „Tizenkettédik órá”, Ja és Balázs Béla egy kisebb műve kerül közönségünk elé.

A réglek sem felejtődnek el. Szentimrei Jenő új rendezésben akarja előadni az örökke tanulságos Madách-művet, „Az ember tragédiájá”-t. Csiky Gergelytől a „Nagy mama”, Szigligeti Edégtől „A Cigány” és a „Rang és mód” kap korszerű felújítást.

Látni fogjuk Thornton Wilder „A mi kis városunk” című meglható darabját és Bernard Shaw szípparkozó satírrját, „A Warren mestersége” című színművet. Ezen a két darabban valószínűleg Fényes Alice is fellép, az erdélyi közönség régi kedvence. Az orosz kulturából a mai Szimono-v „Orosz emberek”-je és a klasszikus Tolsztoj-dráma, az „Élő holttest” kerül sorra. Előre is merészségnek tűnik Pirandello „IV. Henrik”-ének bemutatása, a szó van Shakespeare, Molière és Lessing egy-egy drámájáról is, nevezetesen a „Szent-ivánéji álom”, a „Tartuffe” és a „Bölcs Náthán” műsoravételéről.

Természetesen a drámák együttes ko-moly és nagy műsora mellett nem marad el az operett, sőt az opera sem! Borovszky Oszkár színeszi pályájának negyedszázados évfordulóját Bakosyi-Kálmán „Obsztos”-ával ünnepli meg a színház, s műsoron van Móra Ferenc bájos „Aranyszörü bárány”-a, vala-mint két kedvesen ismert klasszikus operett: a „Koldusdiák” és a „Sybill”. Ezen a valóban kifogástalan operett-sorozat-on kívül két operai előadás is készül, a jelenleg éppen átalakulásban lévő Magyar Zenekonzervatórium növendékeivel.

Az Allami Magyar Színház gyermekeinkre is gondolt: bemutatja a „Büvös festék” című orosz mesejátékot és Benedek Elek izes „Többsincs királyfi”-ját.

Szentimrei Jenő ígéretes műsorpolitikájához most már csak közönségünk óvóadó támogatása kell. A színház végre kerü-e-lt a sokszor sürgetett bérletrendszer s tudomásunk szerint már meg is indult a bér-lők toborzása. Van külön bemutatási- és kü-lön napbérlet. Mindegyik husz-husz elő-adás megtekintésére jogosít, a következő öt hónap leforgása alatt. Ez azt jelenti, hogy a bérlettulajdonos havonként négy előadást kap. Az előadások fele a prózat, fele pedig az operett-együttes játéka.

azonban 35 százalékos, az alapfizetéshez számított többlet jár.

8. Az alkordmunka folytán létrejött nyereségtöbblet 50 százaléka a munkást illeti.

9. A kollektív szerződés utolsó pontja a fegyelmi bizottságok megalakulását tartalmazza.

Hamar kiderül, hogy az ujonnan épülő kollégiumon kívül más egyebük is van, ami irigylesreméltó. *Nagyotétnyben ti-zenöt holdas gyümölcsösük, a Balaton mellett villájuk, mozijuk nem is egy, hanem kettő s még más egyéb, amit hírte-lenében nem tud felsorolni.* Csak arra kér, nehogy azt gondoljam, hogy amiért ennyi mindenük van, urimódra éneke. A nyomor-gó Budapest szegénységéből nekik is juttó-bven.

De, hogy a kollégiumnak szép jövője van, az bizonyos. S hogy az ország leg-joliban képzett embereit között a Györffy-kollégisták nem fognak alulmaradni, az is bizonyos...

(3. a.)

Az új államminiszterek bevonásával miniszterközi értekezletet tartott a kormány

BUKAREST, január 15. (Rador) Groza Péter miniszterelnök elnökletével kedden délután 6 órakor miniszterközi értekezlet volt a miniszterelnökségen.
Az értekezleten, amelyen, mint meghívottak, Patrascu Ignacsi igazságügyminiszter, Teohari Georgescu belügyminiszter, Constantinescu-Insul propagandaminiszter, valamint Rom-niceanu és Harbaganu Emil dr. Államminiszterek vettek részt. A két Államminiszternek a kormányzati teendőkben való részvétel módjaitól és a legfontosabb kormányzati intézkedéseket tárgyalták meg.

APRÓHIRDETÉSEK

Előfizetési díj egy hónapra 2400 lej.

Apróhirdetéseket szavankint 100 lej, legkisebb hirdetés 1000 lej. Álláskeresőknek szavankint 50 lej, legkisebb apróhirdetés 500 lej. A hirdetésbe címzett és jelölés leveleknek 100 lej pótdíj fizetendő. Keresés hirdetések részleteimértékűként 100, 250 és 300 lej. Szócephirdetés (hírek között) szavankint 300 lej. Közgazdasági közlemények szavankint 400 lej. Nyilvánt. szavankint 400 lej.

Csekkszám: 40.623

ADAS-VÉTEL

- CSECSEMŐKELENGYET**, jó minőségű, keresek megvételre. Cim a kiadóban.
- VESZÉK** aranyat, ezüstöt napi áron. Kórnér, Malom-utca 22. 17365
- VESZÉK** kékróka gallért vagy garnitúrát és 8 darab tonetszékot. Cim Szász Domokos-utca 3, I. em., délután 3-7-ig. 17796
- ELADÓ** egy pénzeszékény, négyházas, egy butorszállító csukott kocsí és egy nehézszállító kocsí. Dás, Regeje Ferdinand 8. Telefon 222. 17811
- RÁDIÓ** lámpa nélkül vagy lámpával veszek. Cimeket kérem „Rádió” jelűre a kiadóba leadni. 17815
- ELADÓ** egy háló. Cim: Str. Geju 40. 17821
- JÓ** állapotban lévő használt konyhatekenc eladó. Kegyemél, Vörös Hadsereg-utca (Magyar) 52. 17834
- SVETTERKÖTŐGÉP**, hetes 70 cm. széles és egy nyolcas körkötőgép eladó. Weisz, Horea-ut 56. 17825
- ELADÓ** új díofurniros hármasszékény. Csaba vezér-utca 20. 17853
- ELADÓ** egy új, kétszemélyes, bekarptított rekamie. Galamb-utca 41. 17840
- SILÓZOTT** csalamádé és zabosbúkköny eladó. Cim a kiadóban. 17892
- EGY** nagy tizedesmérleg eladó. Vakok boltja, Kossuth Lajos-utca 14. 17883
- FILE** dupla ágyszerítő, vadonatúj, eladó. Arany János-utca 17. 178n0
- AFRIKOT**, lószőrt, zsákok, zsákvisznat (papiranyagból is) veszek. Cimeket leadni: Horváth, Malom-utca 4. 17877
- ELADÓ** egy nagyon jókarban lévő süllyesztős Singer varrógép. Weisz, Malom-utca 10. 17876
- VILLANYMOTOR** „Siemens” gyártmányú 1/2 lóerős eladó. Érdeklődni: Malom-utca 20, Zarátkár. Telefon: 884. 17875
- ANGORANYULAK** eladók. Str. Petrean 10. (Görögtemplom-utcából balra). 17873
- EGY** jókarban lévő Singer varrógép eladó. Cim a kiadóban. 70
- PERZSASZÖNYEG**, butor, írógép és egyéb értéktárgyak vétele és eladása. „Unicom”, Kossuth Lajos-utca 20. 17903
- ISTALLÓ** új gerendából és deszka eladó. Dalos-utca 38. 17866
- NŐI** levágott hajat veszek. Ifj. Muza Gyula női fodrász, Deák Ferenc-utca 6. 17860
- ELADÓ** hálósobaberendezés. Deák Ferenc-utca 6-8, házesternél. 7890
- MODERN** kombinált berendezés kétszemélyes rekamiéval alkalmi áron „Libertas” nál, Deák Ferenc-utca 40. 16885
- KERESÉK** megvételre Knittel: „Via Mala” című könyvét. Benkő könyvtárola, Regina Maria 43. 17854
- RÁDIÓ** modern eladó. Brassai-utca 27, balra 3. ajtó. 17896
- MEGVÉTELRE** keresek egy négykerékű kézi strátót. Horea-ut 23. 17891
- EGY** festett háló eladó. Vas-utca 16. 17892
- ELADÓ** fűrdőrézhenger. Malinovszki-tér 17. 17897
- SINGER** cilindrer cipészvarrógépfel eladó. Weisz, Horea-ut 56. 17885
- KERESÉK** megvételre 1970 mm-es cséplőszékényt. Torda, Str. Gh. Baritiu 140. 17887
- ELADÓ** üzempépes 6 lámpás szuper „Standard” rádió. „Európa” hirdető iroda, Egyetem-utca 4. 16886
- VALÓDI** farkaskölyköt vennék. Deák Ferenc-utca 46 alatti szabóüzletben, Trateanu. 17881
- NAGYOBBMÉRETŰ** villanyvasalókat veszek. Laczy, Deák Ferenc-utca 46. 17881
- JÓKARBAN** lévő női kerékpárt veszek. Szappan-utca 9, Kiss. 17870
- MELY** gyermekkocsi eladó. Schütz János-utca 9, III. em. 8. ajtó. 17900
- ELADÓ** egy jól bevezetett cipészműhely, gépekkel és felszereléssel együtt. Csaba vezér-utca 29. 17904
- ELADÓ** 6 darab matrác. Csaba vezér-utca 25. 17908

ALKALMAZÁST KAPHAT

- HÖLGYFODRÁSZ** tanulóft felvesz Gábor hölgyfodrász, Malom-utca 18. 17899
- MINDENEST** keresek vidékre, ki főzni is tud. Jelentkezni Simonnál, Hosszu-utca 31, 12-2-ig. 17894
- RETUSÓRT** vagy retusórást keres Foto Margarett Medgyes, Str. Bratianu 2. 17869
- ORT. KÖSER** bodegához társat keresek. Cim Szentgyház-utca 3. 17884
- JÓL** főző mindenest két személy részére azonnali belépésre keresek. Berde Mózes-utca 3, II. em. 17898

ALKALMAZÁST KERES

- HARISNYAFEJELEST** kötető nő és férfi számára, szemfelszedést, angorafonást vállalok. Székelyhadosztály-utca 5, földszint. 17783
- KÖZÉPKORU** nő magános hölgy vagy ur háztartása vezetését vállalná vidéken is. Cim a kiadóban. 17826
- INTELLIGENS** fiatal asszony magános férfi vagy kisebb háztartás vezetését vállalná. Cim a kiadóban. 17827
- TEGLAGYARI** szakember állást keres. Önálló égető, gépész, Spenal-számnyíjas, automaták javítását, ujonnan készítését vállalja. Kis üzembe üzemvezetőnek, nagy üzembe gépésznek ajánlkozik. Cim szivességből: Temesvár, Fratejia XIV-utca 11, Halász Miklós. 17882
- MOSAST**, vasalást otthon vállalok. Három nap alatt hazaszállítom. Ugyanott egy fiatalember teljes ellátást kaphat. Olaszfal eladó. Cim a kiadóban. 17856
- BORBÉLYSEGÉD** nagy rutinnal, állást keres a belvárosban. Cim a kiadóban. 17865

INGATLAN-LAKÁS

- KERESÉK** egy nagy udvart rakathelyiségek, központban előnyben, legalább 20 autó beférhessen. Györgyfalvi-ut 29. 17665
- CALÁDI** ház 2x2 szoba, konyhával eladó Holló-utca 12. 17838
- KERESÉK** kis családi házat megvételre. Cimeket ármegjelölésével kérek a kiadóba „Beköltözhető” jelűre. 17849
- KERESÉK** 60-80 négyzetméteres pincét, lehetőleg központban, aljhat 2-3 helyiségből is. „Pince” jelűre a kiadóba. 17874
- LAKASOMAT**, szoba, konyha, kamra, butorraj 2 millió lejtől eladom. Budai Nagy Antal-utca 66, ajtó 5 balra, délután 2-5-ig. 1775.
- ELADÓ** belvárosban Rákóczi-úton gyümölcsös házhoz 10 millió lejtől, 2 szoba, konyha Pata-utcában 16 millió lejtől. Belvárosban 3 szoba összkomfortos 55 millió lejtől. Megvételre keresek 2-3 szobás összkomfortos családi házat 15-50 millió lejtől. Istók ingatlanforgalmi iroda Deák Ferenc-utca 11. 17868
- BUTOROZOTT** szobát keres két magyars orvosanhallgató. Cimeket a kiadóba „Orvosanhallgató” jelűre. 17861
- KÉT** szoba, konyha és külön egy üzlethehelyiség a belvárosban költségek megtérítése ellenében azonnali átadók. Cim a kiadóban. 17864
- BÉRBE** VENNÉK külön telket lakással és istállóval. Cim a kiadóban. 17863
- BUTOROZOTT** szobát keresek, jól fizetek. Maniu, Hegedüs Sándor-utca 16. 17855
- ELADÓ** elsőosztályú föld a Pata-utca végén. Budai Nagy Antal-utca 132. 17858
- ELCSERELNEM** magas díjazás ellenében a Lengyel-szanatórium melletti komfortos, modern garzonlakásomat 1 vagy 2 szobás, központban lévő összkomfortos lakással. Közvetítőt díjazok. „Viktória”, Deák Ferenc-utca 9. 17850
- ELADÓ** a Kővári László-utca elején új családi ház 35.000.000 lejtől. Pastour köztéleiben családi emeletes villa, azonnal beköltözhető 50.000.000 lejtől. Kálmán király-utca közepén új, többlakrészes ház minden elfogadható feltétellel mellett 25.000.000 lejtől. Kökert-utcában családi ház 20.000.000 lejtől. Szamosközi-utcában üzlethehelyiséges ház 23.000.000 lejtől. Mikó-utca végében családi ház 35.000.000 lejtől. Rákóczi-ut közepén üzlethehelyiséges ház több lakrészrel 60.000.000 lejtől. Holló-utcában 2x2 szoba, konyha részletfizetéssel 20.000.000 lejtől. Endre király-ut közepén 1 szoba gyümölcsösökkel 16.000.000 lejtől. Ugyancsak az Endre király-uton 2 szoba 8.000.000 lejtől. Ugyancsak részére keresünk kisebb-nagyobb, akár bombaszerűt házakat. Gyors eladást, vétele „Promptus” kereskedelmi ügyvétség közvetít. Szappan-utca 13. 17893

KULÖNFELEK

- SVÖVET** és **POSZTÓ** ványolást vállalunk. Kolozsvár, Pap-utca 36. 17910

S P O R T É L E T

A magyar ökölvívó válogatott Romániában

Miért nem jönnek a magyar válogatott ökölvívók Kolozsvárra is?

KOLOZSVAR, január 15. A román és magyar sportszövetségek között — minden más hírrel ellentétben — teljesen helyreállott a baráti sportkapcsolat. Ezt nemcsak bizonyítja jobban, mint az, hogy a Magyar Ökölvívó Szövetség tegnap telefonon értesítette a Román Ökölvívó Szövetséget, hogy a már eredetileg bekötött Bukarest-Budapest városok közötti ökölvívó válogatott mérkőzésre minden előkészületet megtett és az eddigi látottak után a legjobb csapatot állította össze, amely Bukarestben szerepelt legutóbb. A Magyar Ökölvívó Szövetség egyidejűleg tudomással vette egy a temesvári, mint a részical ökölvívók meghívását, amelynek Budapest ökölvívói örömmel tesznek majd eleget.

A magyar ökölvívó válogatott csütörtökön reggel indul Bukarestbe a következő összejáratásban: Fogarasi, Bogács, Torma I., Vajda, Papp, Torma II., Takács, Bene III. Tartalékok: Kvarkó, Várhegyi és Liszauer. A magyar ökölvívócsapat vasárnap, január 20-án szerepel Bukarestben a román főváros válogatottja ellen, majd január 21-én Temesváron a város válogatottjával, míg utolsó mérkőzésüket január 26-án Resicán bonyolítják le a város válogatottja ellen.

A magyar ökölvívó válogatott romániai szereplését általában nagy érdeklődés előzi meg. Kolozsvári sportkörökben érthetően és mulatságosnak tartják, hogy az itteni sportszervek eddig még nem tudták megvalósítani: ha jelentősebb sportesemény van az országban, úgy abban Erdély fővárosának sportközönsége is részveszt, míg a temesvári sportszervek minden elkövetnek, hogy a Bánát fővárosa megkapja a maga sporteseményét. Így történt ez, amikor a román labdarugó válogatott Budapesten szerepelt; ugyanakkor Budapest válogatottja Temesvárra látogatott el. A tíjjszi Dinamo három bukaresti mérkőzése közül egyik mérkőzését Temesvár válogatottja ellen játszotta le, míg most Budapest ökölvívó válogatottja hazafelé menet Temesvárra is el látogat.

Kérdzzük a kolozsvári sportszerveket, ki a hibás abban, hogy a magyar ökölvívócsapat nem látogat el Erdély fővárosába? Erre a kérdésre várunk feleletet a kolozsvári sportszervektől!

Vasárnapra halasztotta el a KKE jelmezes jégünnepségét

KOLOZSVAR, január 15. A Kolozsvári Korcsolyázó Egylet kedd este kintült jégünnepségét január 20-án, vasárnap este 6 órára halasztotta. A 14 számból álló műsor jégünnepségre Kolozsvárra érkezik Vantu miniszter is, a Román Korcsolyázó Szövetség elnöke, mert ezen a napon kezdődnek meg Kolozsváron az országos jégkorongbajnokságok küzdelmei is.

A KKE a korcsolyasport népszerűsítése érdekében a nagysikerűnek ígérkező jelmezes jégünnepségét filmre veszi, amelyet az összes kolozsvári moziban is le fognak vetíteni.

SPORTHIRADÓ

A Dermata ökölvívói Marosvásárhelyen és Resicán. A Dermata ökölvívócsapata, amely az utóbbi hetekben szép sikerrel állta meg helyét, meghívást kapott a marosvásárhelyi Dermatan és a Resicai MTE ökölvívó-

SZINHÁZ ÉS MOZI

- A KOLOZSVÁRI ÁLLAMI MAGYAR SZINHÁZ MÜSORA:**
- Szerdán, január 16-án este 6 órakor: Legszebb kaland. Andrási Márton fellépésével.
- Csütörtökön, január 17-én este 6 órakor: Legszebb kaland. Andrási Márton fellépésével.
- Pénteken, január 18-án este 6 órakor: Ob-sitos. Borovszky Oszkár 25 éves színműsi jubileuma.
- KOLOZSVÁRI MOZIK MÜSORA:**
- CAPITOL-MOZGÓ:** Afrikai vitégség. (3, 5, 7, 9).
- CORSO-MOZGÓ:** Egy szív megáll. Karád Nagy István. (Fél 3, fél 5, fél 7 és fél 9). Jegyértéket délelőtt 11 óratól.
- ROYAL-MOZGÓ:** J'accuse! (Vadójok!) (3, 5, 7, 9). Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 11 órakor matiné. Jegyértéket délelőtt 11 és 1 óra között. Műsoron kívüli hirdetés.
- SELEKT-MOZGÓ:** Háború után 6 órakor. A legnagyobb orosz film, tele szerelemmel, zenével és hősiességgel. Vasárnap 11 és 13 órakor matiné.
- URANIA-MOZGÓ:** Egy szív megáll. Karád Katalin és Nagy István legnagyobb magyar filmje. (3, 5, 7, 9). Jegyértéket délelőtt 11 óratól.
- MUNKAS-MOZGÓ:** A mai szülők. Nagyszerű társadalmi dráma. Pazar kísértetműsor. (3, 5 és 7, vasárnap délelőtt 11 és este 9 órakor is.)

KI TUD ROLUK ?

- Némeghy Béja honvédőri, aki 1942 január 8-án írt a 219/116 tábori postaszámra. Ertesítést kér Hubert József Kolozsvár, Báhori-utca (Óvár) 22 címre.
- Blaž György hradósról, aki utóljára májushban Lengyelországból adott hit magaró. Ertesítést kér Blaž István Kolozsvár, Mikó-utca 14 címre.
- Borbély Ferencről, aki a 132/2. légvédelmi alakulatnál szolgált. Ertesítést kérnek szüle Kolozsvár, Vas-utca 16 címre.
- Klein Béjáról, aki a 110/Vép századnál szolgált. Ertesítést kér felesége a „Világosság” kiadóhivatalába.
- Berekmeri Béla honvédőri, aki a 9. öltömezőknél szolgált és akit utóljára 1944 decemberben Szegeden láttak. Ertesítést kér felesége Kolozsvár, Holló-utca 2 címre.
- Antal Zoltán honvédőri, aki a páncéltörök. néj szolgált és 1942 áprilisában Oroszországba vitték. Tábori postaszámja 219/28 volt. Ertesítést kér felesége Kolozsvár, Petőfi-utca 22-21 címre.
- Szokolovszky György honvédőri, aki a 26/L pótlásosztályán szolgált és tábori postaszámja C. 102 volt. 1944 novemberében Fokonyból Oroszország felé vitték. Ertesítést kér felesége Kolozsvár, Pata-utca 80 címre.

„TRANSCOLECTIV”

szállítási vállalat

KOLOZSVÁR,
Szabadság-tér 27 sz.

Vállal mindenféle szállítást autóval és vasúton. Képviseletek bel-és külföldön. Beraktározások. Költöz-ködések.

Telefon 617

Erdélyi kerámia vállalat keres a kerámia minden ágában, főleg tűzálló fűzőedények és faragó-nyírásban jártas önálló kemény és mag-alkalmazható

Üzemvezető!

Ajánlatokat Kolozsvár, Mária királyné-utca (volt Deák Ferenc) 42, első emelet kerük.